

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 399/2018-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. októbra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti INTERACTIV.ME, s. r. o., Pekná cesta 6, Bratislava, zastúpenej obchodnou spoločnosťou Advokátska kancelária Bugala – Ďurček, s. r. o., Miletičova 5B, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát Mgr. Juraj Bugala, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 S 13/2017-50 z 19. júna 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti INTERACTIV.ME, s. r. o., o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. augusta 2018 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti INTERACTIV.ME, s. r. o., Pekná cesta 6, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva

na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 S 13/2017-50 z 19. júna 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že krajský súd uznesením č. k. 1 S 13/2017-41 z 2. novembra 2017 zastavil konanie vo veci sťažovateľky ako žalobkyne proti žalovanej – Rade pre vysielanie a retransmisiu o preskúmanie zákonnosti jej rozhodnutia č. RP/53/2016 zo 6. decembra 2016. Dôvodom zastavenia konania bolo nezaplatenie súdneho poplatku za správnu žalobu v lehote určenej správnym súdom. Proti uvedenému uzneseniu sťažovateľka podala sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že sťažnosť zamietol.

3. Sťažovateľka poukázala na to, že jej nebola doručená výzva na úhradu súdneho poplatku, keďže v čase, keď jej mala byť predmetná výzva doručená, riadne nefungovali elektronické schránky. Súdny poplatok uhradila po tom, ako jej na základe telefonického rozhovoru krajský súd poskytol platobné údaje na úhradu poplatku. Tiež vytkla, že dôvodom zastavenia konania bola aplikácia príslušného ustanovenia zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení účinnom po 1. júli 2017 (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“), hoci podľa nej správne mal súd aplikovať právny predpis účinný do tohto dňa. Podľa jej názoru *„Keďže zákon o súdnych poplatkoch je hmotnoprávnym predpisom a keďže neobsahuje žiadne prechodné ustanovenia, na práva a povinnosti poplatníka je potrebné hľadiť so zreteľom na znenie zákona účinné v čase vzniku poplatkovej povinnosti.“*. V súvislosti s tým poukázala na § 10 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom v čase vzniku poplatkovej povinnosti, podľa ktorého prvoinštančný súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, ak poplatník zaplatí súdny poplatok do konca lehoty na podanie odvolania. Sťažovateľka argumentovala, že súdny poplatok v uvedenej lehote zaplatila, preto bol krajský súd povinný zrušiť uznesenie o zastavení konania a v konaní pokračovať.

4. Sťažovateľka tiež poukázala na § 10 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch a bola toho názoru, že v zmysle uvedeného ustanovenia nie je daný dôvod na to, aby bolo konanie zastavené, resp. aby krajský súd ďalej vo veci nekonal, keďže po podaní žaloby z 18. januára 2017 v predmetnej veci už predložil žalobu žalovanej. Žalovaná sa k nej vyjadrila stanoviskom zo 16. apríla 2017. Sťažovateľka následne reagovala vyjadrením z 9. mája 2017. Predmetom všetkých uvedených vyjadrení bola právna stránka vydaného rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania – t. j. vec sama. Krajský súd pritom aktívne v konaní pôsobil, keď predmetné rozhodnutia stranám doručoval spolu s výzvou na vyjadrenie sa k nim. Podľa sťažovateľky je preto nepochybné, že súd už konal vo veci samej.

5. Ďalej sťažovateľka uviedla, že zastavenie konania je istým spôsobom sankciou za nezaplatenie súdneho poplatku a uznesenie o zastavení konania má povahu sankčného rozhodnutia. Pri ukladaní sankcií je však potrebné prihliadnuť na právnu úpravu, ktorá je pre sankcionovaný subjekt priaznivejšia. Keďže v predmetnom prípade je pre sťažovateľku priaznivejšia právna úprava platná a účinná v čase podania žaloby (možnosť zaplatiť poplatok v lehote na podanie sťažnosti a následné zrušenie uznesenia o zastavení konania), súd je podľa jej názoru povinný aplikovať túto právnu úpravu a po úhrade súdneho poplatku uznesenie o zastavení konania zrušiť.

6. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že napadnutým uznesením krajský súd porušil jej základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a aby mu prikázal zaplatiť sťažovateľke náhradu trov konania.

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

10. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

11. Ústavný súd po preskúmaní sťažnosti a jej príloh zistil, že splnomocnenie sťažovateľky pre obchodnú spoločnosť Advokátska kancelária Bugala – Ďurček, s. r. o., Miletičova 5B, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát Mgr. Juraj Bugala, na jej zastupovanie, datované na 14. august 2018, nie je v súlade s § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde, keďže v splnomocnení nie je výslovne uvedené, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom. Splnomocnenie je označené ako „*Generálne plnomocnenstvo*“ a vyplýva z neho, že je udelené „*na zastupovanie vo všetkých právnych veciach súvisiacich s vymáhaním pohľadávok splnomocniteľa pred súdmi, štátnymi orgánmi, úradmi*“

a osobami“ a tiež „na zastupovanie v konkurzných konaniach, konkurzoch, konaniach o povolení reštrukturalizácie, reštrukturalizáciách a likvidáciách“.

12. Ústavný súd pripomína, že uplatnenie jeho právomocí je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 49 a nasledujúcich zákona o ústavnom súde). V tejto súvislosti už ústavný súd opakovane uviedol, že všeobecné náležitosti návrhu musí spĺňať každý návrh, a to tak náležitosti týkajúce sa formy návrhu, ako aj jeho obsahu. Ústavný súd je potom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde). Osobitne to platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom (III. ÚS 334/09).

13. Ústavný súd konštatuje, že k sťažnosti, ktorá bola doručená ústavnému súdu, nebolo pripojené splnomocnenie na zastupovanie sťažovateľky, ktoré by bolo v súlade s § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde, teda sťažnosť nespĺňa podstatnú zákonom predpísanú náležitosť.

14. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že nedostatok zákonom predpísanej náležitosti vyplývajúcej z podania sťažovateľky nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 206/2010 a iné).

15. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, ktorou sa rozumie, že koná čestne, svedomito, primeraným spôsobom a dôsledne využíva všetky právne prostriedky a uplatňuje v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia považuje za prospešné. Pritom dbá na účelnosť a hospodárnosť poskytovaných právnych služieb.

16. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

17. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky túto sťažnosť odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. októbra 2018